

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**PLANIFICACIÓ I GESTIÓ
D'ESP AIS NATURALS
PROTEGITS**

Coordinació: COLL MIR, LLUIS

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	PLANIFICACIÓ I GESTIÓ D'ESPAIS NATURALS PROTEGITS			
Codi	103040			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Enginyeria de Forests	1	OBLIGATÒRIA	Semipresencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	4			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRACAMP		TEORIA
	Nombre de crèdits	2		2
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	COLL MIR, LLUIS			
Departament/s	ENGINYERIA AGROFORESTAL			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
COLL MIR, LLUIS	lluis.coll@udl.cat	2	
NADAL GARCIA, JESUS	jesus.nadal@udl.cat	1	
SEBASTIA ALVAREZ, MARIA TERESA	teresa.sebastia@udl.cat	1	

Objectius acadèmics de l'assignatura

L'estudiant que superi l'assignatura ha de ser capaç de:

- Demostrar coneixements teòrics i aplicats sobre les eines de planificació i gestió d'espais naturals protegits sota diferents figures legislatives de protecció de la natura.
- Identificar recursos (hàbitats, espècies) amb necessitats especials de conservació o intervenció i aplicar diferents mètodes per al seguiment d'espècies de flora i fauna.
- Estructurar i programar mesures de conservació biològica: Desenvolupar estratègies per a mantenir la estabilitat de les formacions vegetals o potenciar el dinamisme en el context de la successió natural.
- Dissenyar plans i estratègies de conservació de la fauna als espais natural.
- Determinar el potencial d'ús públic dels espais naturals.
- Programar espacial i temporalment activitats d'ús públic i planificar les infraestructures i mesures necessàries per a la seva compatibilitat amb la conservació de l'espai.
- Formular i anticipar conflictes en la gestió dels recursos naturals.

Competències

Competències bàsiques:

B06 Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

B07 Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i tenir capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi

B08 Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis

B09 Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions –i els coneixements i raons últimes que les sustenten– a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats

B10 Que els estudiants posseeixin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera autodirigido o autònom

Competències generals:

CG2 Dissenyar, redactar, dirigir, elaborar, implementar i interpretar projectes i plans en l'àmbit forestal i en el medi natural

CG7 Desenvolupar polítiques forestals

Competències específiques:

CE5 Dissenyar plans de desenvolupament integral sostenible de comarques forestals i el desenvolupament d'indicadors de gestió

CE6 Dissenyar i calcular plans de declaració i/o ordenació d'espais naturals protegits

CE16 Desenvolupar les eines de comunicació, informació, motivació i gestió del personal

CE18 Analitzar les estratègies mundials de protecció del medi natural. Analitzar els condicionants sociològics en l'àmbit forestal i del medi natural

Continguts fonamentals de l'assignatura

El programa de l'assignatura s'estructura entorn de 16 temes dividits en 3 blocs docents i activitats pràctiques.

BLOC I: Context general (10% del curs)

1. Amenaces a la diversitat biològica. Espècies invasores. Estratègies mundials de protecció del medi natural. Categories de l'estat de la conservació de les espècies. Classificació UICN.
2. Protecció legal d'espècies. Convenis internacionals. Normatives UE, estatal i autonòmica.
3. Estratègies i xarxes de conservació. Xarxa Natura 2000.

BLOC II: Gestió d'espècies - conservació (40% del curs)

1. Biologia de la conservació i diversitat biològica. Mesures de biodiversitat. Caracterització del valor ecològic i de biodiversitat d'un espai natural protegit. Inventari de recursos naturals objecte de conservació.
2. Seguiment de poblacions de flora i fauna: Censos, mostres poblacionals, estudis demogràfics.
3. Conservació d'espècies i poblacions. Plans de conservació i plans de protecció 7. Estratègies de conservació ex-situ / in-situ en flora i fauna.
4. Connectivitat i connexió d'ecosistemes. Fragmentació de poblacions, corredors, superfícies tampó.
5. Programes i actuacions per a la conservació i recuperació d'espècies i hàbitats amenaçats. Programes de restauració d'hàbitats. Maneig d'espècies de flora i de fauna.
6. Estratègies de conservació ex-situ / in-situ de la flora y fauna.

BLOC III: Planificació i gestió d'espais naturals protegits (50% del curs)

1. Criteris de disseny d'espais naturals protegits
2. Eines de planificació: PRUG, PORN, Plans anuals
3. Potencial d'ús públic d'un espai natural. Fragilitat i resiliència. Determinació de la capacitat de càrrega.
4. Tècniques de gestió d'ús públic: interpretació, informació, regulació i prohibicions
5. Organització i gestió ordinària d'un espai natural protegit
6. Planificació i gestió d'infraestructures
7. Política de qualitat dels ENP. Acreditacions. Marques Q.

Activitats pràctiques

Es realitzarà una sortida pràctica a l'Estany d'Ivars i Vila-sana en la que es revisaran els conceptes exposats en el bloc I i en el bloc II.

En el marc dels continguts del bloc III es realitzaran pràctiques en règim d'alternança en diferents espais naturals protegits de Catalunya durant un període de 2 setmanes. Addicionalment es poden programar altres activitats pràctiques complementàries.

Eixos metodològics de l'assignatura

Tipus d'activitat	Presencial/No presencial	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
TEO	P	16 h	1,4	Assimilació de conceptes teòrics sobre els recursos amb necessitats especials de conservació i els mètodes de seguiment d'espècies de flora i fauna d'interès
CAM	P	6 h	0,6	Aplicació dels continguts teòrics en un ENP concret
ACD	P	20 h	2	Asimilació de coneixements pràctics de planificació i gestió d'espais naturals protegits mitjançant una estada de 2 setmanes en un ENP concret.

Tipus d'activitat: TEO: teoria; PRO: Problemes i casos; SEM: Seminari; INF: Informàtica; CAM: Camp; VIS: Visites; ACD: Activitat dirigida i LAB: Pràctiques de laboratori

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Els continguts teòrics del curs s'impartiran en el marc de 7 classes magistrals de 2 hores cadascuna (1,4 ECTS en total) repartides en els termes següents:

- Bloc I: 4 h
- Bloc II: 4 h
- Bloc III: 6 h

Una vegada acabades les classes magistrals relatives als dos primers blocs de l'assignatura, es realitzarà un estudi de cas que inclourà una visita a un Espai Natural Protegit d'un elevat valor florístic i faunístic (0,6 ECTS). En el marc d'aquesta sortida es profunditzarà i es discutirà in situ els continguts dels blocs I i II.

La totalitat dels continguts de l'assignatura i, en particular, aquells relatius al bloc III es treballaran en el marc d'una estancia de 2 setmanes que realitzarà l'alumnat en un ENP d'àmbit comarcal, autonòmic o estatal (2 ECTS). L'objectiu d'aquestes pràctiques és que l'alumnat entri en contacte amb diferents aspectes de la gestió ordinària d'un ENP y que pugui aprofundir coneixements en el marc d'algun programa concret de conservació o d'ús públic. Una vegada acabades les estades en els diferents ENPs, l'alumnat posarà en comú amb els seus companys les particularitats de cada ENP i els aprenentatges del període pràctic mitjançant presentacions i debats.

Sistema d'avaluació

L'avaluació es basa en l'exposició que realitzarà l'alumnat de l'estada en alternança als companys de classe i als professors. Es valorarà tant el contingut de la presentació, com la qualitat de la mateixa (a nivell de format i d'expressió oral).

Tipus d'activitat	O/V	G/I	Pes (%)	Hores	ECTS
Evaluació oral de la activitat realitzada durant el període d'alternança	O	I	50	1	2
Evaluació de la qualitat de l'exposició oral (format i expressió oral)	O	I	50	1	2

O/V Obligatori/voluntari

G/I Grupal/Individual

Tipus d'activitat: Activitat per internet, Autoavaluació, Coavaluació/Avaluació per companys, Elaboració d'un informe (pot ser de pràctiques), Exposició oral, Pràctiques (execució), Problemes, Prova escrita, Resolució de cas pràctic, Prova oral, Prova pràctica, Visites externes

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

BUREL, F. & BAUDRY, J. (2002). *Ecología del Paisaje. Concepto, métodos y aplicaciones*. Ediciones Mundi-Prensa, 353 pàgs. Madrid.

CRONK, Q.C.B. & FULLER, J.L. (1995). *Plant Invaders*. Chapman & Hall. Royal Botanic Gardens. 242 p. Kew.

DRAKE, J.A. & MOONEY, H.A. (1989). *Biological Invasions. A global Perspective*. Scope 37. 525 p. Gran Bretaña.

EUROPARC (2012). *Manual y publicaciones*. Disponible en www.redeuroparc.org JIMENEZ et al. (2011). *Biodiversidad en España. Base de la sostenibilidad ante el cambio global*. Observatorio de la Sostenibilidad. Madrid

PRIMARCK, R.B. & ROS J. (2002). *Introducción a la biología de la conservación*. Ariel Ciencia. 375 p. Barcelona.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTARIA

WWF. (2011). *Informe planeta vivo. Biodiversidad, biocapacidad y desarrollo*. WWF Internacional, Gland, Suiza.

DIPUTACIÓ DE BARCELONA (2008). *Participació ciutadana: bases, mètodes i tècniques*. Ed. Diputació de Barcelona. Barcelona. ISBN: 978-84-9803-207-9. 60 pp.

EWING B.,; MOORE, D.; GOLDFINGER, A.; OURSLER, A; REED, A. & WACKEMAGEL, M.(2010). *The Ecological Footprint Atlas 2010*. Oakland: Global Footprint Network.

ENLLAÇOS D'INTERÈS

Normativa europea: http://europa.eu/documentation/legislation/index_es.htm

Conservació Vegetal: <http://www.uam.es/otros/consveg/legislacion.html>

Gestió d'espais naturals protegits: www.redeuroparc.org